5 MYNGE. Byxi oron nudai proletaarnar, negedegtii.

Buriaad-Mongol Ynen

Bexeoloonoi Komunists (bolşeviig) Paartiin Buriaad-Mongolouzun Komiteedai, Buriaad-Mongol Avtonoomito Soveed Valiis Respyyblikiin Centraalin Gyiseaxexe Komiteedaiba Sojuz nuudai Buriaad-Mongol Soveedai yder byriin oorgan

№ 138 (2171)

1937 onoi ijyyniiin 18

14-xi ZILEE GARNA.

Ulaan-Yde ◆ BMASSR

Ceentrsojuuziin 19.

1936 onoi ijyyniiin 18-nai ygløønei 11 çaas 10 minuutada Moskvaa şadarxi Goorkada orosoi aguu jixe uran zoxioolşo ba komuniizmiin ilaltiin tyløø temesegşe Aleksei Maksiimoviç Goorьki nahanhaa nygşehen baina.

AGUU JIXE URAN ZOXIOOLŞO

..u jixe uran zoxioolşo ...i Maksiimoviç Goorьkiin ...aan nygşehøør nege zil ...Maksiim Goorьkiin yxelre bolbol azalşa xyn ...nei hanaanhaa xezeeş ...yi.

...oros aradai aguu xy... Maksiim Goorьki bolbol ...ygiin jixe mergen ge...a maaster myn hen. ...ei bişehen zoxioolnuudai ...oobraz dyrsenyyd xa...on xelete olon milioon ...sedxilde şingehen ba ...ingeze baina.

...kiin bişeze zoxiool soo...nulhan xynyyd bolbol ...n zynei niydende amidii ...d şingieer hanagdadag. ...in niyden bolbol xar...niyden mete xursa tu...byxiiji azaglaxa, xaraxa, ...medexenь aixabtar mer...lei.

...e tanihan, azaglaza me...jyymejee xynei oilgo...on belexen, arad olonoi ...nairuulza bişedeg—...i mete iime mergen xyn ...xyn zonoi istoorido ton ...toxiooldodog baina.

...uulza bişehen zoxiool...inь udxa ton gynzegei ba ...ojo baidag tuia arad ...nşaxadaa xynei hainii ...za bişehen zoxioolnuu...yzeze bajarlan baxataza, ...muuji xaruulhan zoxiool...nь yzeze uurlan xordozo ...geeşe.

...Goorьki bolbol øørøø ...zonoi dundahaa ydeze ...ba olon zyilei azalda ...ee jabaza yzehen xyn ...azalşa xynei zyrxende ...xamag byxii hain hai...il, xysel, zorig bolbol ...liizmiin baixa sagta xe...ge daragdan geşregdeze ...ba kapitaliizmii una...proletariaadai zasag ...onoi xoino ali xire xyg...andaza, jalaran gerelte...xiijinь øøriingøø zoxiool...i dotor dan tobogor go...aruulhan baina.

...iim Goorьki bolbol arjaa...ete şunaxai, xarjas xaan...agai yjiin muu muuxai ...iiji bejeeree yzeze gar...yn myn xadaa uxaan me...oroxohoon xoişo xodo ...baidalii ebdeze, şine ...zuramii togtooxo jaba...uxaan bodoloo tabiza ...xyn baina.

...an bodoloor yrgen dei...gyn gynzegei ba yiles ...e xodo revoliyycen zu...ir jabuuldag xyn myn ...Maksiim Goorьki bolbol ...en zoxiool, syleg duunai...yr byriiji aguu haixan ...yyeen xereg jabadalai ...galaar simedeg belei.

...nu jixe manai zoxioolşo ...i iime şanga galta zeb...bariza, xobdog şunaxai, ...ei doşxon, uitan, xabşuu ...ite meşçaanguudii eser...n yrgelze temesedeg bai...

...ir jimiin tulada Maksiim ...ki bolbol Leenin, Staalin ...oi nyxeriiçe, byxii nahaa...oşeviizmtai nigta ba...tai jabaasanь demii bişe.

„Goorьki bolbol byxedelexein proletaarin xydeløønde jixexen tuha xyrgehen ba xyrgexeşji, aguu jixe uranhaixanai talaant myn"—geze Leenin bolbol negente bişe, olon udaa xeledeg hen. „Goorьki bolbol proletaarin iskyystviin xelseengyi tomo jixexen tyløølegşe myn" ba „øøriingøø aguu jixe uran zoxioolnuudaar Rosiin ba byxe delexein xydelmerişenei xydeløøntei bejee byxøør xolbohon" xyn myn geze Leenin bişee hen.

Bolьşeviizmiin oşon ba Leeninei ba Staalinai aguu jixe idei bolbol M. Goorьkiin jixe uran bilig talaantii yrezyylze xygzyyldeg baihan baina.

Byxii nahan soogoo komuniizmiin tulada temeseze jabahan Aleksei Maksiimoviç Goorьki bolbol proletaarin revoliyyciin dylete byreveestnig, komuniizmiin ilaltiin omog doriuun xarsaga baiza menьşeviizmiin ba bişe bişe byrzyaazin baxa xorxoinuudii ton jixeer yzen-jadaza esergyysen temesedeg baigaa.

„Buu barixa xereggyi baigaa", geze menşeviig xorxoinuudai şiiganaldaza, revoliyyciin jixe şuurgan halxinhaa aiza xorgon baixada Maksiim Goorьki bolbol bolьşeviizmiin zyrxelig xarsaganuudii magtan duulaza baigaa hen.

Goorьki bolbol bolьşeviig listoovkanuudii bişelseze, zamaar nebteryylen jabuulza, bolьşeviig gazeetanuudta xydelze, mynge zөөri biderelseze, bolьşeviiguudii beje bejeteinь uulzalsuulza jabadag baigaa. Goorьki bolbol xaanai zandaarmanuudai garta olon udaa orozo, zaralga sylelgede jabuulagdaza, tyrme xindanda xeden udaa xaagdahan jym.

SSSR-te socialiis revoliyyce ilaza, Maksiim Goorьkiin talaantnuudii şinєer xygzyylhen baina. Socialiis baiguulaltiin zilnyydte Maksiim Goorьki bolbol şine şine geniaalьna zoxioolnuudii bişeze, komuniizmiin pybliciist-tribyynei bulad guurhii baha daxin bariza oroo hen.

Aguu jixe, kylьtyyriin maaster Aleksei Maksiimoviç bolbol kapitaliis delexein inteligeencede xandaza, xamag şudarguu haixan jyymii olxo zam bolbol proletariaad teeşel, SSSR teeşel, socialiizm teeşel jabaxa zam myn geze uriaalan duudadag hen.

Xamag byxii soveed aradai xaluun xani nyxer bolxo Aleksei Maksiimoviç bolbol nahanaigaa esestee xyrter Maarks, Eenglьs, Leenin, Staalinai xeregei tula komuniizmiin tula temeseze jabahan aguu jixe temeselşe myn baina.

Maksiim Goorьkiin gyn udxata zoxioolnuud mynøø manai zyghøø aradai daisad—troçkiistnuud, Buxaariintan ba nacionaliistnuudii buta soxixo xeregtemnai xursa zebseg bolxo baina.

Maksiim Goorьkiin—mandaa xeze ygehen maşa jixe aşa tuhiiji bide xezeeş martaxagyibdi.

ZURAG DEERE: I. V. Staalin ba A. M. Goorьki Leeninei mavzolein dergede huunad. (1931 on).

Romeen Rollaan A. M. Goorьkiin nygşehen tuxai

Manai xyndete nyxerei nygşehen jabadal—xeleşegyi gaşuudal. Soveedai byxe aradai gaşuudalii xubaaldanab.

Romeen Rollaan.

Laatviiin gadaada xeregei miniistr Moskvaa jirebe

Ijyyniiin 15-nai yder, Laatviin gadaada xeregei miniistr nojon Myynters gedeg hamgantaigaa Moskvaa jirebe.

Beloruus vokzaal deere gadaada xeregei arkoom nyxer M. M. Litviinov ba busad tedeniii ugtaba.

Miniistrtei xamta, laatviiin gadaada xeregei miniisterstviin zyyn zygei departaamentiin direektor Freimaniis, myn miniisterstviin jyrediis departaamentiin direektor Kaampe gegşed jirelsebe.

SSSR-hee Laatvida huuza baigaa byrin erxete tyløølegşe nyxer Brodoovski negendor jirelsehen baina.

Laatviiin gadaada xeregei miniistr SSSR-ei AKS-n tyryylegşe nyxer Moolotovtoi uulzaba

Ene onoi ijyyniiin 16-nai yder, laatviiin gadaada xeregei miniistr nojon Myynters bolbol SSSR-ei Arkomsoveedai tyryylegşe nyxer V. M. Moolotovtoi uulzaba.

Uulzalgan deere Laatvihaa SSSR-te huuza baigaa elşen Kociinьş, gadaada xeregei arkoom M. M. Litviinov, SSSR-hee Laatvida huuza baigaa byrin erxete tyløølegşe S. I. Brodoovski gegşed bailsaba.

Mariija Ilьjiiniçna Ylьjaanovaagai xydeølyylge

Nahanaigaa esesleter Leenin—Staalinai xeregei tyløø eseşegyi temesehen, ynen şudarga bolьşeviig Mariija Ilьjiiniçna Ylьjaanovaagai nygşehen bejii ydeşexejee, xeden mingan Moskvaagainxid niislelei zaxa byrihøø Eblelnyydei Baişanda ysgelder ygløøgyyr ertelen jirebe.

Koloonno zaal sooguur jabaza yngeregşedei niuurnuud gyngegei gaşuudalai temdegtei. Seseg nabşahaar byrxegdehen postaament (tabsan) deere Mariija Ilьjiiniçniin nygşehen bejetei yyrne tabiaatai baiba. Sesegui dunda—portreedanь, Leeninei oordentoi ulaan baarxat poduuşka deere baiba.

Zaalsoo traaurai meloodi duu garna. Yyrniin dergedexi xyndete vaaxtada niislelei rajoonuudai delegaacanuud zagsana.

Xyndete xaruulda Nadeezda Konstantiinovna Kryypskajaa zogsobo.

14 çaas 50 minuutada nyxed Manuiilьski, Velьgeelьm Piik, Martiii, Erkooli, Floorin, Van-Miin, Kyysineen ba bişed xyndete vaaxtada zagsaba.

Nyxed Xryşçoov, Antiipov, Steecki, Akuulov, Syliimov, Bydioonnii, Baumov, Bulgaanin, Zemliaaçka, Nazaretiaan, Viişinski, Koliniira, Bliymentaaльs—Tamaarina, Staasova, Xaleepski, Poloonski, Veejnberg, Lozoovski, Veejsbrod, Beelenьki, Padvoojski, Badaajev, Kyyrski ba bişed 16 çaas 15 minuuta xyrter xalaanda baiba.

M. I. Ylьjaanovaagai tyrelxid ba oiriinь nyxed zaal soo sag yrgelze bainad.

17 çaas. Hyylşiin ydeşexe minuutanuud ylebe. Zaal soo şib şimeegyi. Nyxed Staalin, Moolotov, Voroşiilov, Mikojaan, Çybaarь, Jezoov ba Antiipov xyndete xaruulda zogsobo. Paarti ba zasagai udaridagşad bolbol xamag haruul haixan nahajaa proletaariin revoliyyciin xeregte, xydelmerişen angiiin xeregte ygehen ynine bolьşeviig Mariija Ilьjiiniçna Ylьjaanovaaji ydeşebe.

17 çaas 40 minuuta Seregei xyndete xaruulaar xyrieelegdehen traaurai procseessi bolbol Mariija Ilьjiiniçnaagai nygşehen bejii eseseinь zamda ydeşexejee jirehen Moskvaagai azalşadai tuguudaa tongoilgohon koloonnuudai zaxaar udaanaar jababa.

ULAAN TALAMAI DEERE BOLHON TRAAURAI MIITING

Niislelei byxii rajoonuudai faabrika, zavood, alban gazarnuudai delegaacanuud ulaan talmaiji dyyrgebe. Tuguud xara leenteer xyrieelegdehen. Koloonnuudai deegyyr M. I. Ylьjaanovaagai portreeduud xaragdana.

Traaurai maarşiin abiaan duul dana. Proceessi talamai deere orzo, Leeninei mavzolein dergede jireed, yyrnetei katafalkada ulaan postaament deere tabigdaba.

Nyxed Staalin, Moolotov, Kaganoovic, Kaliinin, Voroşiilov, Çybaarь, Mikojaan, Jezoov, Kryypskaja, Antiipov, Syliimov, Xryşçoov, Steecki, Bulgaanin, Zemliaaçka, Filaatov tribyyn deere garba.

18 çaas. Mikrofoonoi dergede nyxer Antiipov jireze, Mariija Ilьjiiniçna Ylьjaanovaagai durasxalda zoriuulagdahan traaurai miiting neegdebe geze sonosxobo.

Byxexolbooxnoi Komuniis(bolьşeviig) Paartiin Centraalin Komiteed ba zasagai zyghøø nyxer Çybaarь yge xelebe. Hyyleeenь Moskvaagai organizaacanuudai zyghøø nyxer Filaatov, Soveedai Kontroolin Komiisahaa nyxer Zemliaaçka yge xelebe.

M. I. Ylьjaanovaagai durasxalda zoriuulagdahan traaurai miiting dyyrebe.

Nyxed Staalin, Moolotov, Kaganoovic, Voroşiilov, Mikojaan, Çybaarь, Jezoov ba Antiipov katafalkiin xazuuda jireze, gar deeree gamtaigaar yrgøød Kreemliin xana teeşe abaaşaba.

18 çaas 30 minuuta. Nyxer Antiipov yyrnii Kreemliin xananda baihan niişede xebe. Yxer buunai saliiud nejerbe. Traaurai maarş „Internacionaalaar" helgegdebe. Niişii byglehen xara mraamor şuluun deere:

Mariija Ilьjiiniçna Ylьjaanova

1878 onoi fevraaliiin 18—1937 onoi ijyyniiin 12

geze bişeg xaragdaba.

M. Goorьki

Halxişa şuвuunai tuxai duun

Uhan dalain zigde buural niruun deegyyr halxin yylenyydii sugluulna. Yylenyyd dalai xojoroi xoorondo xara saxilgaan şingi Halxişa şubuun omog doriuunaar eline.

Negen yje dalaigaar dolgi dairan, negen yje yylen eede homon mete dyylin, Halxişa şubuun xaşxarna, yylenyyd ene şubuunai zyrxetei xaşxaraan soo xyxiyy bajar sonosno.

Ene xaşxaraan soo şuurgan xylieehen xysel! Yylenyyd ene xaşxaraan soo uur suxalai xysen, xatuuzalai dyle ba ilaltiin etigel sonosno.

Saxaiai şubuunuud şuurganhaa megden jaduugaar duugaraldana,—jaduugaar duugaraldaza, dalai deegyyr dalbalzanad, zabxaghaa megdehen baxardalgaa dalain ojoorto xadagalxaar belen bainad.

Gagaara şubuuduudş baha jaduugaar duugaraldana, tede gagaarnuudta aza amidaralii baildaagaar şimexe jabadal ximdagyi baina: saxilgiin duun tedeniii ailgana.

Teneg pingviin şubuun eexetei bejee xapsagainuudai dunda aimxaigaar xadagalana... Gansaxan omog Halxişa şubuun xeeheteze buuraltahan dalai deegyyr zyrxetei syleegeer eline.

Yylenyyd ulam ulam xaralan dooşoo dalai deere buuza baina, dolgioonuud duu duulan, tengeriiin duugi ugtaza eedee orgilon orgilon ebxerne.

Tengeriiin duun nergine. Uur suxaliin xeehen dotor dolginuud nalxitai temesen uuxilnad. Ene halxin xeseg dolgiii xatuu teberelgeer teberen abaad, zerlig uurtaigaar dalaiza xabsagai deegyyr şideze, nogoon nomin jixe xabsagaiji toohon salgidaan boltor butasoxin baina.

Xara saxilgaan şingi Halxişa şubuun xaşxaran eline, yylii homon şingi symer xadxaad garna, dolgioonoi xeehii daliaaraa şudarna.

Ene şubuun deemon şingi şuurganai omogtoi xara deemon şingi dyylin, enieene, barxirana... yylenyydii naadalaza enieene, bajarlaza barxirana!

Tengeriiin duunai uur suxal soo hergeg geemon,- ene bol esehen baidalii yninii sonosno, ene—bol yylenyyd nara daldalxagyi, ygei daldalxagyi, geze labtai naidana.

Halxin ulina... Tengeriiin duun nergine..

Xeseg yylen ojoorgyi dalai deegyyr xyxe dyleer badarna. Dalain saxilgaanai homonuudii tudaa abaad, eeriingee bejede şingeen untaraana.

Ene saxilgaanuudai hyyder dalai uruu gal mogoi şingi zuralzan orono.

Halxin! Halxin darii şubuun-uurtaigaar xyxiren bai gaa dalai deere saxilgaanuudai xooronduur omogoor eline; ilaltii zygnen xaşxarna:

Şuurgan şangaar bolog!... gene:

Oroshoo orşuulagşa B. Abidiin

HYYLŞIIN YDEŞELGE

(Minii durasxaal)

1936 onoi ijyyni hara soo Moskvaada „Praavdiin" neremzete Byxexolboonoi zurnaliistnuudai komuniis instityydei dergede neegdehen rajoonoi ba goorodoi gazeetanuudai redaaktornuudai kyyrsede huraza baigaad, ijyyniiin 18-ai ydeşe myn tende huralsaza baihan nyxer Galan Danzanaitai xamta Kiirovai neremzete Metroogoi staancahaa gazar dooguurxi tymer zamaar Maksiim Goorьkiiin neremze.. staanca xyrter oşood, tendehee tyg tymen sengeeşedei dunduur Maksiim Goorьkiiin neremzete amaraltiin ba kylьtyyriin paark xyreed, tende ynge byriin nabşahata haixan mododoor xyrieelegdehen taladundaxi teaatrta orozo garaad, baira teeşee busaxa geze jabaxa zuuraa raadioo xooloinuudhaa soveed literatuuriin aguu jixe klaasig Aleksei Maksiimoviç Goorьkiiin nahanhaa nygşehen tuxai uidxarai medee taraaza baixadanь manai oronoi uran zoxiooliin esege bolxo axa nyxereingee bidenhee xolodozo busaltagyi oşohondo dotoroo gemşelente bolzo uidxarta daragdabaş tereenei manai tuhada xehen, byteehen aşatai xydelmeriii duradan, duradan jarildahaar busaza jirexedemnai Moskvaa goorod uidxarai xara tugaar byrxeegdehen baiba.

* * *

Yglөөgyyr erte manai kyyrsiinxin bygede zagsaalda orozo, xyndete jixe uranzoxioolşo nyxer A.M Goorьkidoo hyylşiin gee joholoi ygexejee, uidxarai xara xyriee soo huulgahan M. Goorьkiiin dyrii deere yrgeed uragşaa ulam byri ermelzen xedii jababaş, Moskvaagai gudamzanuud tyg tymen arad zonoor dyyren tula, jabaxahaa baitagai, xysed amilxaş berxetei baina.

Tiigeed, yglөөgyyr zagsahan zon aad, ydeşiin 4çaasaiyjedeEb lelei baişanda araixan dyteleze, xojor xojorooroo zagsaaida orozo, argaaxan alxalaidan geşxelheer iişe tiişe godirhon geşxyyreer eedee garaza, negen jixe zaal soo oroxodo, seseg nabşaar byrxeegdehen aguu yzesxelen tabsan deere proletaarin revoliyyciin byreveestnig—Aleksei Maksiimoviç Goorьkiiin beje ba tungalag şaraiji hyylşiinxiee xaraza, xyndiin xaruulda zag sagşadai xazuugaar argaaxan geşxelen garxadaa, soveed literatuuriin esege bolxo xynee aldahandaa dotoroo gemşen, ugtaa duugyi, dosoogoo aguu jixe xynei gar tabilgatai uranzoxioolşodoi eblelei geşyynei bi leed zyyze jabahandaa eeriingee urda tabigdaza baigaa jixe zorilgii hanan hanan garaaham.

Myneeş minii niydende A.M. Goorьkiiin elerxei tyxel hanagdaza baina.

Z.Baldanzabon.

ZURAG DEERE: A. M. Go[rь]ki (1909 on)

C. GALSAAN[…]

ERE BORO XARSAG[…]

(Maksiim Goorьki[…]

„Ai, zyrxelig Xarsaga! santaigaa baildaza şuhaa goo baş . . . Tiijebeş sagni jirexexaluun şuhanai duhal oşo oşozo, azabaidalai xaranxii orood, olon baatar zyrxeteniii şy'ee, gegeen tujaanai uxa[…] undaasxalaar nosooxo!"

(M.Goorьxi. „Xarsagiin [...] duu 1896 o[...]

Ere boro Xarsagiin
Tere deere garahan
Ere boro Xarsagiin
Ilaza daisanaa darahan
Uudam senxir ogtorgoi
Uniaar manajaa hebine:
Ulaan Odoor todorxoi
Uuzam bolzo debine.

* * *

Ziberhen xara şiremii
Zigyyr almaazaar daalgah[…]
Uran ygiin xeremii
Şocialiis xiarada huulgaha[…]
Iragun duuşa Goorьkiiin
Mynee mantajaa ygeişhaa[…]
Tarihan altan koolosiinь
Mynder soxizo şadaxagyi.
...Goorьki! Untiit naidaza[…]
Şamajaa geehen şarxiinga[…]
Ybeşenteixen xediiş haanı[…]
Uran zoxiool onihondo
Huraza baihan bejiingee
Orozo baihan bodoloingo[…]
Oxin galaar sorjonom!
Doxin, deeşeel şirtenem!

* * *

Ere Boro Xarsagiin
Tere deere garahan.
Ere Boro Xarsagiin
Uran limbejee darahan
Uudam senxir ogtorgoigo[…]
Yngiin holongo dugaagtaa[…]
Uriaa haixan todorxoigoo
Ogsom ajalganь dugaagta

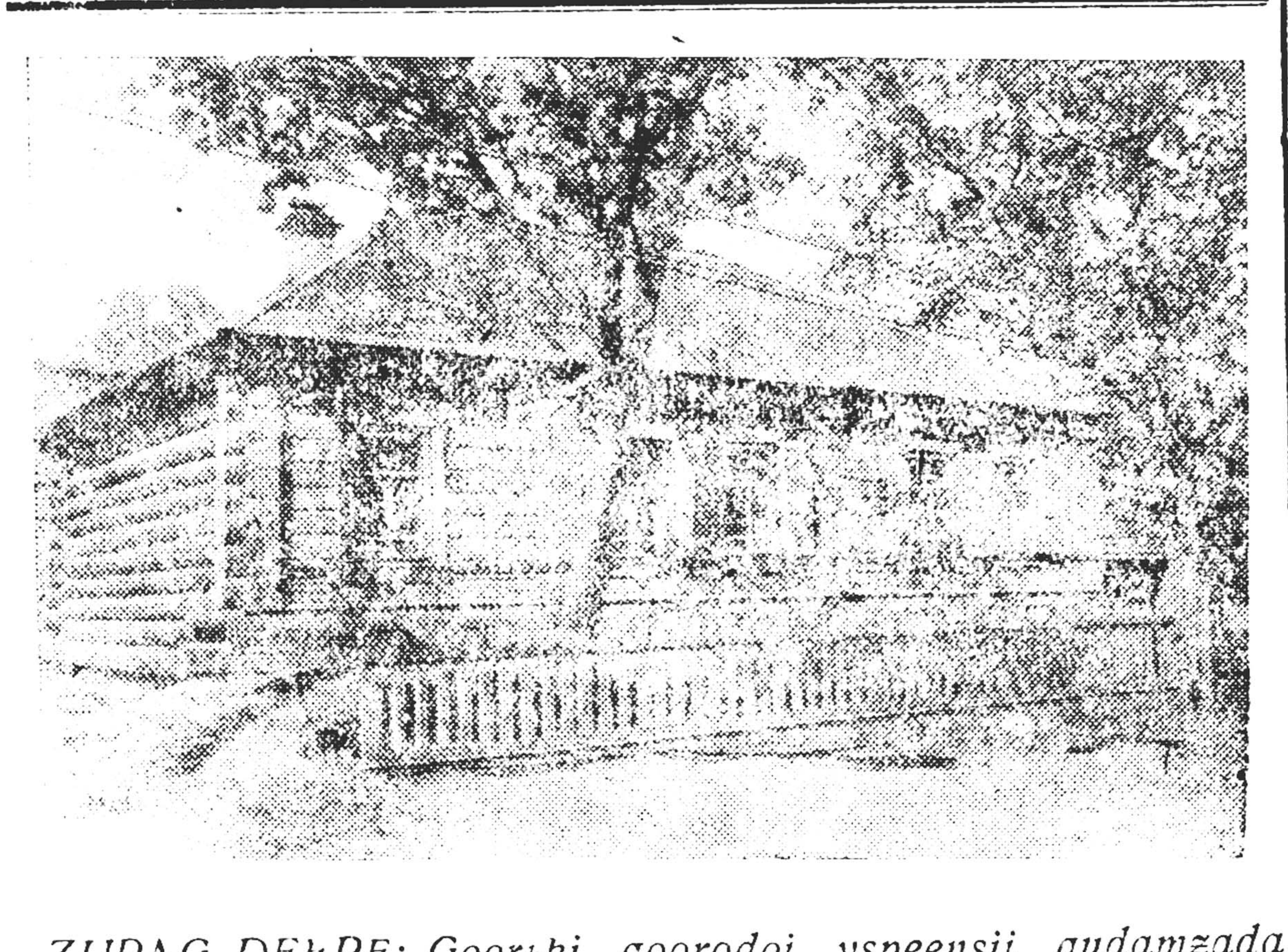

ZURAG DEERE: Goorьki goorodoi yspeensii gudamzada (mynee Pooçtiin gudamza) baigaa „buudalai gerxen" Ene gerte Kaçiirin abagiingaa byle soo Aastraxanhaa busahanai hyyleer 5 nahatai Aleeşa Peşkoov huuhan jym. (Gerenь mynee xuuşan tyxeldee oruulagdaad baina).

Nyxer V. M. Moolotovoi ygehee

(A. M. Goorьkiiin xydeelyylge deere)

Nyxed aa! Myneeder Aleksei Maksiimoviç Goorьkijoo xydeelyylxedee, bidener, terenei xani nyxed, terenei uran zoxioolnuudii unşagşad bolbol, bidenei nahanai baidalhaa negen gerel teme xeheg xubinь xoişolongyigeer aldagdahan mete hanalii dotoroo hanaza bainabdi. Ene hanalii xeden milioon xyn dotoroo hanaza baina. Aguu jixe uran ygeeree, azalşadta, xemzeegyi inagladag ba syleete xynei tylee temesehen temeseleeree, eeriingee gaixamşagta nahanaigaa dabtagdaşagyi jabadalaaraa Goorьki bolbol bidende eeriingee epooxiin zondo ynen sedxileigee ojoorhoo imagta dyte ba oiro baigaa.

Goorьki bolbol iime jixe uran zoxioolşo bolxodoo xeleşegyi xynde zobolon ba jadaralhaa multarxiin tulada, bidenei medexeer, byri bagahaa xoişo olon zil soo şangaar temesexe uşartai baigaa. Ojuun biligtei xynyydei yseen bişe bejee geehen xesyy xynde baidalai ojoorto tereenii x[…] daxin xajahan baina. Bagaş jixeş kapitaliistnuudta, edixe talxanai tylee maliaaraar, peekaraar kontoorş çigoor, gryyzçigeer, batraagaar nelieed udaan xydelhen jym.

Manai gyrenei bişeş gyrenyydei jixe jixe zoxioolşodoi dundahaa kapitaliizmiin baigaa yje soo, „doodo" arad niitiin baidalii tiime dyteer medexe zoxioolşod baigaagyi. Tedenei negeniiinş, ene meteşelen, nojoduud mylzegşedei xeterxei xatuu darlaltii bejeeree dabaza yzeegyi baina. Erxe syleegyi zaragdan zobozo, kapitaalin darlaltada daragdahan aradii manai Goorьki şingi bejeeree yzexehee baitagai, tedenei negeniiinş eehediingee niydeerş xaraza yzeegyi baixa. Ede bygedenь, Goorьkiiin sedxilde kapitaliis baidalii yzen jadaxa ba revoliyycen zebyyrxelii tyryylen, komuniizmiin syleelxe xysende bataar etigyylhen baina.

Iimel xadanь, xydelmerişen ba byxii azalşan Goorьkiii eere şingi, eeriin xyn şingi, eeriingee aza baidal—zol xubi ba jireedyi aza baidal şingi hanadag baigaa.

Manai oronoi ba bişeş oronuudai azalşad Goorьkido tiimel xadanь iime jixeer inagladag baigaa, myneeş inaglana, xozomooş inaglaxa.

Goorьki bolbol eeriingee yjiin xynyydei xezeedeş xosorxogyi şinzenyydii bii bolgoo.

Terenei uraşalan bişeze xaruulhan kapitaliist, byglyy xydee niutagai mêşçaan, bejee deegyyr bariza, bejee xeterxei yrgehen byrzyaazin inteligeent—paraziit ba revoliyycen urdateexi xuuşan Ryysiiin bişe bişe nojodoi figyyrnyyd xezeedeş hanaanhaa garxagyi baina

Eneentei xamta, Goorьki bolbol, darlalta ba jaduu tuliuur baidalda ogto duragyi, syleeji haişaadag ba şanga zorigtoi xynyydii zoxioolnuud soogoo gaixamşagtaigaar xaruulan. aguu jixe uranzoxioolşiin ynen sedxilheenь dulaasahan, proletaariiin revoliyycineernyydii tobьitor xaruulaa.

Olon milioon xynyyd Maksiim Goorьkiiin zoixoolii unşadag. Tedenei zagsaalanь xoişodoo urgazal, urgazal baixa.

Oros literatuurada nyleelhen xyseneigee talaar, Goorьki bolbol Pyyşkin, Googolь, Tolstoi zerge jixenyyd uran zoxioolşodoi xoinohoo orozo, tedenerei aguu jixe tradiicii manai yjede erxim yrgelzelyylegşe bolxo jym Goorьkiiin uran ygenь bişe bişe manai zoxioolşodoinxidto orobol ylyy xyseteigeer revoliyyciin baidalda nyleegee ygehen baina. Tiime tula Goorьki bolbol byxe delexein azalşadai niyden deere manai oroi proletaariiin socialiis literatuurii yysxehen baiguulagşa myn.

Goorьki bolbol 1905 onoi revoliyycen xydeleenei exilxehee urda, revoliyyciin byroveestnigei yrgen tug bariza manai zergede oroo hen. Goorьki revoliyycen-zoxiooloigoo baidalii revoliyyciin burgilan urgaza baigaa yjede exileed, udaanş bolongyi xydelmerişen angiiin tala teeşe şuud orozo, komuniizmiin tylee temeselde aguu jixe Leeninei oiriin xani boloo hen.

Haruul uxaagaaraa, arad zontoi oiro barisaatai baihaaraa, xyn tyreltenei kylьtyyriin amzaltanuudii şudalxiin tula jixeer azallahanaaraa, azalşadai ynen xani nyxeriinь bolhooroo, komuniizmiin tylee temeselei yysxelşe bolhooroo Goorьki aguu jixe jym.

Goorьki bolbol amiaa tabitaraa, Leenin—Staa[…] paartiiin xytelberieer entuziaazmtaigaar socialiis bylgemii baiguulagşadtai gen xyseltei, negen han[…] baigaa.

Goorьkiiin zişee bolbol niii olon jyymende hur[…] baina.

Goorьki—ygiin onso me[…] xydooznig myn.

Goorьki—aguu jixe a[…] gaixamşag xybyyniiinь m[…]

Goorьki—azalşadai nyxer ba komuniizmiin [...] temeselii debzyylegşe my[…]

Gansaxan ene uşar b[…] komuniizmiin xereg dy[…] ilaltiingaa zam deere ja[…] geze xelene.

Goorьkiiin naha bar[…] Leeninei udaa tee manai, oron ba byxii xyn tyrel[…] toxiooldohon egee x[…] geegdel bolno. Goor[…] aguu jixe talaanta ba jixe zyrxejee sym ygeher[…] veed oronoinь arad, xyse[…] gelder xvlee geşxeed, xe[…] gyi jixe talaanta xysejee geryylxe sylee zaiji ygee[…] eneegeeree xyn tyrel[…] erxim tyleelegşedei nai[…] ba hanalii aza nuudaldaa sen tygelder şingeeze b[…]

X. Namsarain.

ALEKSEI MAKSIMOVIÇII YZƟƟHEM

on, xabarai yje belei. ariiin aguu jixe uran şo Aleksei Maksiimoviç i bolbol xariiin gyren-skvaa goorod hajaxan ji-aigaa han. Yder-byxenei muudta Aleksei Mak-çiin ugtamzanuud tuxai baiba. Bi tere yjede oros raixan geze zolbon ta-şeetei baigaab, xedii tii-lbɵş, Aleksei Maksii-tuxaida bişegdehen zyil-jixele neteryygeer orol-şaza honirxodog beleib.

yder albanhaa jireed baitaraa, gazeeta deere: ydeşe, croin zurgaan Aleksei Maksiimoviçiin KYTV-iin klyyb dotor tereende tusxai proo- oroxo jyme" geed bi-aiba.

zyrxen tyşegeneze, ba-xaluun erşenyyd, yje ni yzyyr xyrter şarbaza.

iei Maksiimoviiçi yzeze, i elidxeliiji duulaxa jixe ooldobo geeşe. Zygɵɵr roxo proopusko jaaza eeşeb? Ertehee hanalaa xeregtei geze bodood, abaad xaran gexedem-taban çaasta, arban inuuta dutuu baiba.

enem dytelşoo le,—ge-şaraad huxa xarain ga-gyize garşabab. Tii-noomertoi tramvai eed. Kyydarianskiin deere zogsonob. jyre ym bişe. Jyy gehen geeşeb, xeregtei bolood ede! Ai—da tarxi xala-ze dosoom ebzegenen. ojor xylemni eze exigyi abzaganasa xataršaxa-ana. Jaana geeşeb? na-orxiood ɵɵhedɵɵ aril-anaba gyt geze eniee-yren bainab.

tere huuxa gehen imnl-nelieed bolnonoi ireze odoo tendee xy-toogyi jabaxadan, ur-gyize oşood ahaşo-

ed, tendehee Tverskoi rai baruun yzyyrte 15 noomertoi tram-aadgyi huugaad jaba-nde vagoon dotor ny-garzabtai genete uulza-

—Zai nyxer xaana oşoxoş-be—geed asuuxadamni, Goorьkiin elidxelde oşoxom gebe. Bi, baha, tende oşoxo geze ja-banab, proopuska jaaza oloxo geeşeb,—geed baha asuunab.

—Aa tereşnь argatai baixa, şi bide xojoroi KYTV-de alba xedeg baixa tula, bideniii haad-gyi tabixa baixa,—gebe.

—Aa, tiime gyy?—geze ne-lieedgyi omogtoigoor Strasnoi plooşçadь deere buuba bdi. Ten dehee oiroxon baihan KYTV-iin klyybte orood, tende proopuska şalgaza baidag gazarta oşon ge-xede, sagaan haxaltai nege ybe-gen jyredɵɵ tabixa jym bişe, jaazaş jadanamdi guigaadş yze-nebdi, xereldeedş yzenebdi, tende bideniii tanixa xyn dyte toironş negeş yzegdenegyi. Ize baixa zuuraa çaasaa xaraad yze neb, 6 çaasta 3 minuuta dutuu baina.

„Zai arga halaba. Jaaxa jo-hotoib, eneeniii buliaagaad oro-xo xeregtei baina" geze darii şiidxeed orxinomdi.

Genete tere ybegenei xojor xazuugaar dab geldeze orom-sooroo saaşaa koridoor oruu gyildeşnebdi. Ybegen bideniii aldazarxirodoo gani bolzo xoi-nohoomnoi dab gexedenь, bişe xynyyd oroxojoo hanaza dugta-şaldaxadanь tendee xaşxaran geegdeşbe.

Bide xeden koridoorii alad gyildeze, doosoo buuhan geş-xyyr oruu buuza jabanabdi, ten de dooro klyyb dotor aliga ta-şalgan bolzo şaajaşaba.

—Jabiiş jabiiş geegdebe gee-şeldi,—geldeze neşegenese gyil den oşood oroşnobdi. Oron ge-xedemnai, xobto dotor baihan şiniiniin oroobo xarahan jyme şingi piragar olon xynei niuur xaragdaşba, klyybei baruun ta-lada, zoxioohon sseene deere, oodonşog şara plaaşatai oroib-şo malagaitai, baga byxiin ta-tahan ynderşeg bejetei xyn xyl deeree zogsozo, xojor garaa xab-saran elьbiseldyylze baina.

Tereenei ujarangi şarabtar baihan xojor niyden gereltez, saibar şara hojoo haxalaa sexe dooşonь ama oruugaa daran elbizerxihenь xaragdana.

„Proletaariiin aguu jixe uran zoxioolşo Aleksei Maksiimoviç mandaxa boltogoi" geze xaş-xaraldan aliga taşalgan ulam yrgedeze baina. Tiiheer baitar KYTV-iin direektor Araitar geded, suglarhan zon teeşe xaudaza garaa hungan:

—Zai nyxed, proletaariiin aguu jixe uran zoxioolşo Alek-sei Maksiimoviçda yge yg-tebe,—geed orxixodonь, myn le aliga taşalgan bolxiin xa-zuugaar, Alekşei Maksiimoviç, Aleksii Maksiimoviç gexe baja-rai xaşxaraldaan ene klyybei xaniiji delbelzyylze baihan jyme şingi bolno.

Aleksei Maksiimoviç, nege uta xulahan myştyygte papi-roos xadxan nosoozo tataxa zuuraa, tereenee xojor garaa xabsaran bariaad elidxelee exilhen baina.

„Nyxed aa! nom unşaxa xe-regtei", geze exileed, yge by-xeniii xelexe byxendee biden-de enxeren ujaraza, haixan gynzegii niydeer tere xolo, zyyn zygei arad azalşanai er-xe şyleeji sedxin bodozo, te-denei aguu jixe temeseleer ilan şadaad, socialiis oroniii zoxioolsoxo gaixamşag uran haixan beligii ugtan xaraza baigaa belei.

Minii niyden dotor tiime jixe xynei mynxe tolon, minii sedxil dotor tiime jixe xynei saxilgaan mete xursa yge-nyyd xezeeş balarşagyigɵɵr, xezeeş martaşagyigɵɵr urgaza baihaniii mynɵɵ temdegle-neb.

Aguu ynder Aleksei Mak-siimoviçiin altan bejiin ama-ran noirsohoonhoo xoişo nege zil boihonoi uidxarai yderte, bi xedii ybegen bydyylig bol-boş, ɵɵringɵɵ duuşa guur-hiiji tereenei jixe zamda barin socialiis xeregte zagsanab.

Nyxer Dimiitrovto de Bryykerei elьgehen raadiograama

Komuuiis internacionaalai Gyisedxexe Komiteedai generaalin sekretaarь nyxer Dimiitrov bolbol Zeneevehee xydelmerişenei Socialiis internacionaalai tyryylegşe de Bryykerhee iime telegraama abba:

„Gol udxanь şuxala geze bidener bahal hananabdi, gol udxa gecşemnai ynendɵɵ xadaa, Ispaanida tuhalaxa xamtiin jabuulganuud myn beze daa. Ene jabuulganuudii gyisedxexiin erxim arganuud tuxai hanamzanuudaa andaldaxa, zyblexe ba beje bejedee medee xyrgelsexiin tulada tanai tyleelegşedtei uulzaxaar xezeedeş belen bainabdi. Xamtaaraa zybşɵɵd, xaanabdaa nege bolomoor gazarta demii demii arsaldaanuudii gargangyi suglarxadamnai bolxo baina. Xaanabdaa tanail şilen olhon gazarta Zeneevede gy ali Zeneeve şadar gy tanai delegaaduudtai uulzaza şadaxa bainabdi. 48 çaas urda hanulga ygexii guinabdi, tiixedetnai uulzaxa tuxaigaa xelsene bezebdi.

de Bryyker"

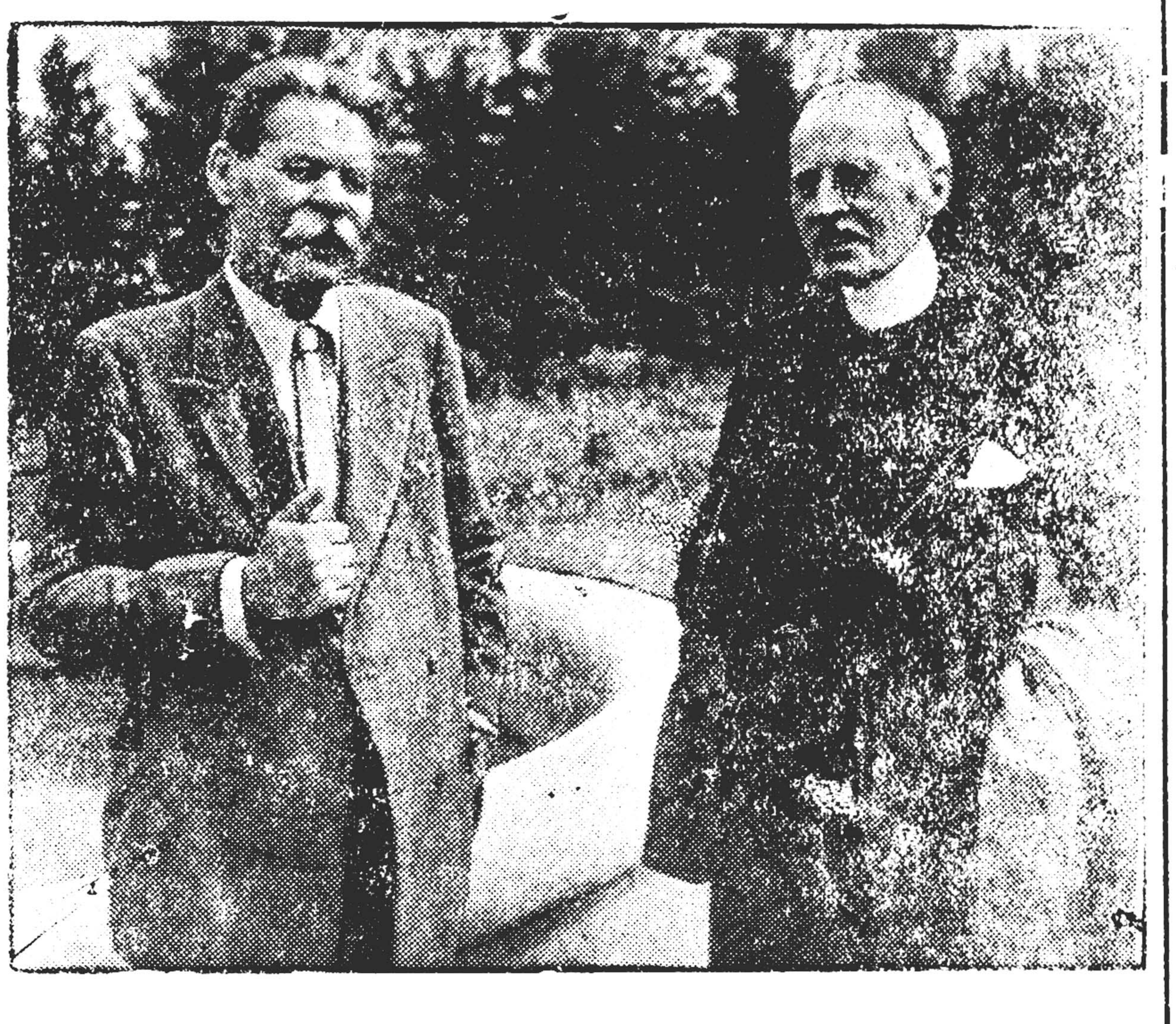

ZURAG DEERE: Maksiim Goorьki ba Romeen Pollaan (Moskvaa, ijyynь 1935 on).

De Bryykerie nyxer Dimiitrovoi xariuu

Nyxer Dimiitrov bolbol xydelmerişenei socialis internacionaalai tyryyiegşe de Bryykerte iime xariuu elьgeebe:

„Komuniis internacionaalai Gyisedxexe Komiteed bolbol ispaaniiin aradii arşalaxa asuudal tuşaa xydelmerişenei socialiis internacionaalai tyleelegşedtei xɵɵreldɵɵ jabuulxiiin tulada ɵɵriingɵɵ delegaacii Komuniis internacionaalai Gyisedkoomoi geşyyd **Moriis Toreez, Maarselь Kaaşen, Xooze Diaas, Fraac Daleem** ba Italiiin komuniis paartiiin Centraalin Komiteedai geşyyn **Lyiidzi Gaallo** gegsed sostaavtaigaar olbo geze Tanai telegraammada xariuusan medeesenebdi.

Uulzaxa gazar ba sag tuxai Taanaraar xɵɵreldɵɵ jabuulxii nyxer Toreezto daalgagdaba.

Komuniis internacionaalai Gyisedxexe Komiteedai zyghɵɵ generaalin sekretaarь G. Dimiitrorov

Nyxer Dimiitrovto Feliipe Preteeliiin elьgehen telegraama

Nyxer Dimiitrov bolbol Valeensihaa Feliipe Preteelьhee iime telegraama abba:

„Ispaaniiin aradii tuhiin tulada Tanai gyisedxeze baigaa jabuulganuud tuxai medeeseltei telegraamii xylieen abbabdi. Manai Gyisedkoom tanda bajasxalan xyrgene

Xydelmerişen bygedeniitiin sojuuziin generaalin sekretaariiin ujalgii tyr zuura jabuulagşa Feliipe Preteelь"

S. Şiraboon

cialiis literatuuriin jixe klaasig

onoi ijyyniiin 18-da so-literatuuriin tyryyşiin, orosoi xydelmerişen jixe uran zoxioolşo ba elxei deere komuniizmii baiguulxiin tylɵɵ zag-tyryy temesegşiin zyr-oxiso xetedee zogsoo. siim Goorьkiiin zoxiool-bolbol tabi şaxuu zilei otor delxeiji şuhaar sa-xyynei xyndiiji daraza mylzegşedei bydyylig ju xorotoi temesexe xe-uriza baigaa. Maksiim diiin xysete duun delxei xynei zargalii ogtorgoi-, gazar deere, syleete eere baiguulxii uriza bai-

rьkiiin zoxioolnuud bol-axaltai todo ba xysetei-rad zonii zerlig ba arь daisanai araada xaşaza, a baihan kapitaliizmiin oroto baidalnuudii xa-Eneentei xamta, aradai şatahaa garhan revoli-yycin proletariaadai temeseltei xolboldohon aixabtar jixe aza jabadalii daban garhan uran zoxioolşo Goorьkiiin xyseniinь, tereenei olon niitiin dundahaa orjolon garaza baihan xysenyydii proletaarin revoliyyciin tyxel deere olozo abhaaranь ilgabarilagdana.

Goorьki bolbol egoiizm, eris xatuu, munxag ba bydyylig jabadalii „baigaaliiin" mynxe johon gy, ali xynei „mynxe şanar" geze xuurmagaar xeledeg byrzyitenei etegeedyyd ba myn yngerhen yjiin erdem sojoldo zoroto zyil zailaşagyi baidag ba tereeniii ɵɵringɵɵrɵɵ nebtergehen tula, olon mingaad zileer baiguulagdahan sojolii kritiis johoor xereghee arsagşatai eris temesedeg baigaa. Xydelmerişen angiiin revoliyycen xydeleentei nigta xolbootoi ba niite istooriii ba erdem sojoloi istooriii aixabtar gyneer yzen medehenhee yngerhen yjiin erdem sojol deere jamar hain zyilnyydei baihaniii gaixaltaigaar mededeg hen.

Erdem sojoloi xydelmerilegşedei dunda iigeze istooriiin faaktnuudii hajnaar medexehee baitugai, istooriii zyb oilgoosod ton ysɵɵn baigaa. Goorьki bolbol yngerhen yjede erdem sojol baiguulagşadai dunda bodoto aradai ɵɵhediingɵɵ etegeed ygei şaxuu baihaniii tedeniii xamagaalxa negeş gyn uran zoxioolşiin baigaa ygeiji mededeg hen Goorьki bolbol uran xoxioolşodoi gyn zoxioolnuud soo mylzelgete baidalii gyneer şymzelheniii mededeg baihan derebe xyn tyreltenei erdim etegeedyydeer baiguulagdahan erdem sojolii jixete xyndeledeg ba segnedeg baigaa. Tiime deerehee, Goorьki bolboi erdem sojoloi ton sentei zyilnyydi—gymaniizm ba xynde jixeer etigexe jabadalii ɵɵrtɵɵ nebteryylen abahan jym.

Xynyydte eldeb hezegyydi aldaxadag engei—ymşete baidalii Goorьki eris şyymzelee zuuraa, xydelmerişen angiiin temeselei geroinuudii, şine moraaliii yşɵɵ ilaxahaa urda tedenei tyredegii, todorxoigoor aruuladag baigaa. Mynɵɵ, gu şaad zilei urda bişehen „Exe" geze zoxiooliinь unşaxadaa, bide bolbol tereen soo manai soveed yjede azalşadai dunda eetikiin gol tyşeg bolzo baihan nyxedei xoorondoxi, exedee ba yrinertee xandaxa xelxiee xol booji oloxoobdi.

Ene geniaalin todo temdegleliinь Goorьkido ɵɵriinь gyn talaant ba arad zontoi tanaldaşagyi xolboo ygehen baigaa. Yngerhen yjiin gyn uran zoxioolşod mete Goorьki eris, xursa realiizmatai baigaa. Ene realiizmanь tereenei yşɵɵ zoxioolnuud ertiin yjede gazxaxi majaşiara romantiis tyxeltei baihan. „Naşan xarsaga", „Halxişa şubuun" (Byriveestnig) g. m zoxiolnuud soonь ede bygede eliren garahan jym. Enenь Goorьkiiin oros oronoi xeden arbaad zilnyydei baidalii xaruulhan bolbosorohon biografiis şanartai zoxioolnuud, yligernyyd domoguud ba ramaanuud soo byri jixe xyseteigeer garaa.

Gyn realiist bolxo Goorьki yngerhen yjiin jixe realiistanuudhaa nege şuxala ondoo ilgaatai baina. Uşaranь yngerhen yjiin gyn uranzoxioolşod-realiistanuud bolbol ɵɵhediingɵɵ zoxioolnuud soo arad niitiin xyseli xaruulaza, tereegeeree mylzelgete baidalii usadxaxa temeselde baga tuhalaaş haa tedener ɵɵhedɵɵ olon niitehee xolo baihan jym. Gyn uranzoxioolşo Goorьki bolbol ɵɵringɵɵ aza jabadal ba byxii engei bişegyyd ba pybliçis azal—ede bygedii socialiizmiin tylɵɵ temesexe xeregtei taharaşagyigɵɵr xolbohon baina. Tiime deerehee Goorьkiiin gyn realiis talaantiin aldar solonь xezeedeeş xosoroşogyi ylexe.

Orosoi proletariaadai revoliyyciin xydelɵɵnei XX zuunai exinhee xoişo xabaalsaza, Aleksei Maksiimoviç Goorьki bolbol Leenin ba Staalinai dytiin tuhalagşa nyxer jabahan jym. Iime deerehee, „Leeninhee xoino ton jixe geegdel" geze nyx. Moolotov xelehen baina.

Tymer zamaixid SSSR-ei oborooniin urihalamza gargaxii zasagai gazarta erilte xeze baina

(„Praavdahaa“ telegraamaar)

Exe oronhoon urbaza, Xydelmerişen Tariaaşanai Ulaan Aarmiin xysii huladxan buuruulxa ba manai oronoi oborooniin jabadalii huladxaxiin zabdalga xeze baihan şpioonuudta xariuu bolgon Soveed Xolboonoi oborooniii bexizyylxiin tula tustai urihalamza gargaxii tymer zamai xydelmerişedei xeden olon miitingnyydhee zasagai gazarta erilte xehen duradxalnuud orozo baina.

Leeninei tymer zamai Moskvaagai ilagabarilaxa depoodo miiting bolzo, tereende 700 tuxai xyn suglarza negen duugaar gargahan togtoolonь:

—„Bide Leeninei tymer zamai Moskvaagai ilgabarilaxa depoogai xydelmerişen, albaxaagşad ba inzeneer-teexnikiin xydelmerişed өөhediingөө miitinge deere suglarza, aradai daisad—Tyxaçeevski, Yboreeviç, Ejdeman, Jaakiir, Koork, Feelьdman, Primakoov ba Pyytniin xoroto jabuulgiinь şoo yzehenee zebyyrxen medyylne.

Manai oronoi byxe azalşan araduud bolbol, şpioonuud, diversaantanuud, xoroton ba jyre xenş aad manai seseg mete urgaza baigaa Soveed oronoi gazarii germaaniin faşizmiin ymexi muuxai saba xiaar geşxen buzarlaxa xysegşedii teseşegyigeer zebyyrxen yzen jadana.

Ede baandanuudii eliryylhen ba tedeniii sydiilhen xereg bolbol sovceed baiguulaltiin xyse şadal ba ebdereşegyi bata bexiin temdeg myn.

Kapitaliis gyrenyydei tagnuulşadii manaida jamarş gamnaxa xairalxa jabadal ygei ba baixaşgyi.

Aradai daisadai xoroto buzagai jabuulgada xariuu bolgon Leenin—Staalinai paarti ba aguu jixe voozdь nyxer Staaliniii toiron nigtaar zagsanabdi.

Bidener revoliyycen heremzee ulamaar yrgeze, өөhediingөө azalai şanarii haizaruulxa ba exe oronoo dabagdaşagyi xerem bolgoxobdi.

Exe oronhoo urbaza, SSSR-ei xyse şadalii ba oboroonoi xeregii huladxaxiin jabuulga xeze baihan aradai daisadta xariuu bolgon SSSR-ei oborooniin urihalamza gargaxii Soveed gyreneii zasagai gazarta xandanabdi.

Aguu jixe komuniis paarti ba arad zonoi inag voozdь nyxer Staalin mandag!—geze bişeed dyyrgehen baina.

* * *

Oomskiin tymer zamai Barabiinskiin depoogoi maşiniista nyxer **Sorookinoi** xelehenь:

—Exe oronhoon urbahan predaatelьnuudta xariuu bolgon şine urihalamza gargaxii zasagai gazarta erilte xeneb, tere urihalamzaar suglarhan zөөriii manai Exe oronoi oborooniii bexizyylxe xeregte zoriuulxa johotoi.

Nyxer Sorookini duradxal bolbol Oomskiin tymer zamai Barabiinskiin tahagai xydelmerişedei dunda bolhon 15 miitingenyydeer haişaagdan abtaba.

* * *

Riazaano—Uraalai tymerzamai vagoon zahabarilaxa zavoodai inzeneer nyxer **Dodoonovoi** xydelmerişenei suglaan deere, gyreneigee oborooniii bexizyylxiin tula şine urihalamza gargaxii zasagai gazarta erilte xexe gehen duradxaliinь suglaad baigşad negen duugaar batalan abba.

Leeninei tymer zamai vagoonoi tahagta xydelmerilegşe Sokoloov bolbol miiting deere:

—Exe oronhoo urbahan, faşiistanuudai şpioonuudii şoo yzen şobto xarahanaa zebyyrxen temdeglehenee medyylxe ygeş oldonogyi.

Tede predaatelьnuudta xariuu bolgon gyreneigee oborooniii bexizyylxe urihalamza gargaxii zasagai gazarta erilte xexii duradxanab,—geze xelebe.

* * *

Tymer zamai 30 garan mingan xydelmerişedei suglaan ba miitingnyyd bolbol SSSR-ei oborooniin şine urihalamza gargaxii zasagai gazarta erilte xehen togtoolnuudii negen duugaar gargahan baina.

Faarix gaixamşagta niidelgee dyyrgebe

Moskvaa, 15, (TASS). Poliaarin lioodçig oordento Faarix fevraaliiin 9-de exilhen ton jixe transaartikiin niidelgee ijyyniin 14-nei yder dyyrgebe.

„SSSR N—120“ geze neretei samoliood Moskvaada Tyşiinskiin aerodroom deere buugaad baixadaa, Moskvaa—Sverdloovsk—Krasnojaarsk—Irkyytsk—Jakyytsk, Şmiidt xuşuu, Vraangelь aral, Çeliyyskin xuşuu, Dikson aral—Amdeerm—Arxaangelьsk—Moskvaa marşuudaar niideze agaarai zamai gigaant jixe xyriee xebe.

Ene niidelge bolbol, yngeregşe zilde Soveed Xolboonoi giroinuudai niidehen transaarktikan niidelgetei zergeşen, Aarktikii bolьşeviiguudai daişalan abhan tyyxede daxin nege tolotomo xuudahii nemeene.

Soveedai zavooduudta bytөөgdehen „M—17“ geze xojor motoortoi „ANT—4“ samoliodoor niidehen baina.

Egse 17 çaasta Faarixiin samoliood gazarta buuxadanь, tende suglaraad bajartai xyxiyyneer ugtaba. Zorigtoi baatar lioodçiguudta sesegyydii beleglebe.

Xeden minuuta yngerhen xoino miiting neegdeze xoito dalain zamai Glaavna ypravlieeniiin naçaalьnigai ujalgii dyyrgegşe nyxer Jansoon daalgabariaa bain dyyrgehendenь samolioodoi ekipaazta bajar xyrgebe. Faarix zarimdaa negeş samolioodoi niideze yzeegyi gazaraar niidexe uşartai bolhon baixa jym, geze Jansoon temdeglebe

Enenei hyyleer Faarix өөrөө yge xeleze zamaigaa honiniii xөөrөөd dyyrgexe bagtaa:

—„Buzar muxai predaatelьnuud manai Exe oroniiimnai dain seregii yydxegşe faşiistnuudta xudaldaxiin hedelge xebe. Soveedai lioodçiguud. Exe oronoo daisanai dobtolgohoo arşalxaar belen geze faşiis zulgardahanuud medeg“ gebe.

Şpionaaztai ali bolxoor temesexe

Pariiz, 15 (TASS). „Gyrenei medeeselei tusxai zurgaaniii“ bii bolgoxo tuxai dekreedii Ispaaniiin respyyblikiin prezideent batalan garaa tabiba. Ene şineer bii bolgogdohon zurgaan dotoodo xeregei ministeerstvede medeltei baixa jym xa.

Ene zurgaanai gol zorilgonь spionaaztai ali bolxoor temesexe jabadal baina.

Rydoolьf aral deerehee niidexiin urda tee

Rydoolьf aral, ijyyniin 25.

Rydoolьf aral—Amdeermiiin xoorondoxi agaarai zam (traassa) deere agaarai baidal haizarba. Rydoolьf aral deere—manatai, saha orono. Xoito ekspediiciin samoliooduud niidexeer belen. Ysegelder pilood Moşkoovski ba sinooptik Dzerdzeejevski gegşed meteorograaf yrgexiin tula 3000 meetr deegyyr niidebe.

Mazyryyg, Kozloov, Akuraatov, radiist Stromiilov, axalagşa bort-mexaanig Şekyyrov gegşed Rydoolьf aral deere yldexe bolbo.

Rydoolьf aral deerexi ybelzelgiin naçaalьnig **Liibin**

Xoito poolius deere agaarai baidal

Uradxal mylihen deere ybelzegşedei baihan gazarta ysegelder ygleenei 7 çaasta yrgelze yylen baiba. Yylen 1000 meetr deegyyr nyyze baigaa. Hiireg manatai. Jyymenei xaragdasa 4—10 kilomeetrnuudai xoorondo xubilaza baiba. Termoomeetr 5 graadus xyiteniii xaruulba. 4 baall xysetei halxin yliebe.

13 çaas bolxiin xireer manan byri bytyy bolhon baina. Jyymenei xaragdasa—500—1000 meetr. Temperatuura—nyylьhee dooşo 7 graadus baiba. Halxinai xysen—3 baall. Uradxal mylihen deerehee Xoito dalain zamai Glaavna Ypravleenide ydeşelen medeesehen eelzeete meteorologiiз svoodka soo xelegdehenei johoor 19 çaasta Xoito poolius deere zaigyi yylen baihan baina. Yylen 300 meetr deegyyr nyyze baiba. Jyymenei xaragdsa—4 kilomeetr.

13 çaasta Rydoolьf aralii hiiregşeg yylen byrxөөgөөd baiba. Halxi—6 baall. Jyymenei xaragdasa—50 kilomeetr. Temperatuura 1 graadus xyiten.

19 çaasai yjede Rydoolьf aral deere agaarai baidal şuud xubilba. Temperatuura nyylьhee dooşo 3 graadus xyrter buuba. Jyymenei xaragdasa (byri muudaa)—500 meetr. Halxinai xysen 3 baalldaa orotor hularaa.

Xytelberi muutaihaa xozomdono

Xori. Dunda-Xudanai somonoi kolxoozuud paar xaxalalgiin tysebii oroidoo 19 proceent gyisedxeze jabana. Ene somonoi kolxoozuud bolbol paar xaxalalgiin xydelmeriii hainaar emxidxeegyi, MTS-hee tyrxixe ba tylixe toho şireze, өөhediingөө kolxooz deere baihan traaktorai brigaadii xangaza şadaagyi.

Gadana, Şisaaniin MTS bolbol ene somonoi kolxoozuudii traaktoraar xangaxa johotoi aad, traaktorai brigaadanuudai marşruudii zybөөr xeze ygedeggyi, işe tiişenь kolxoozuudai dunda traaktor namnahaar, bii byxii tohoo duuhadag ba sag demii yngergedeg baixa jym.

Paar xaxalalgada ilangajaa MTS-ii direekce ba kolxoozoi xytelberilegşed muusa xandadaghaa ene bolhoniinь eli. Iimetula, Şisaaniin MTS ba ene MTS-ei kolxoozuud paar xaxalalgiin xydelmeride eris xubilalta gargaxaar boloo.

X. N.

Interveentnyydei uhan dooguur jab... loodkiin Ispaaniiin paroxoodii dobto...

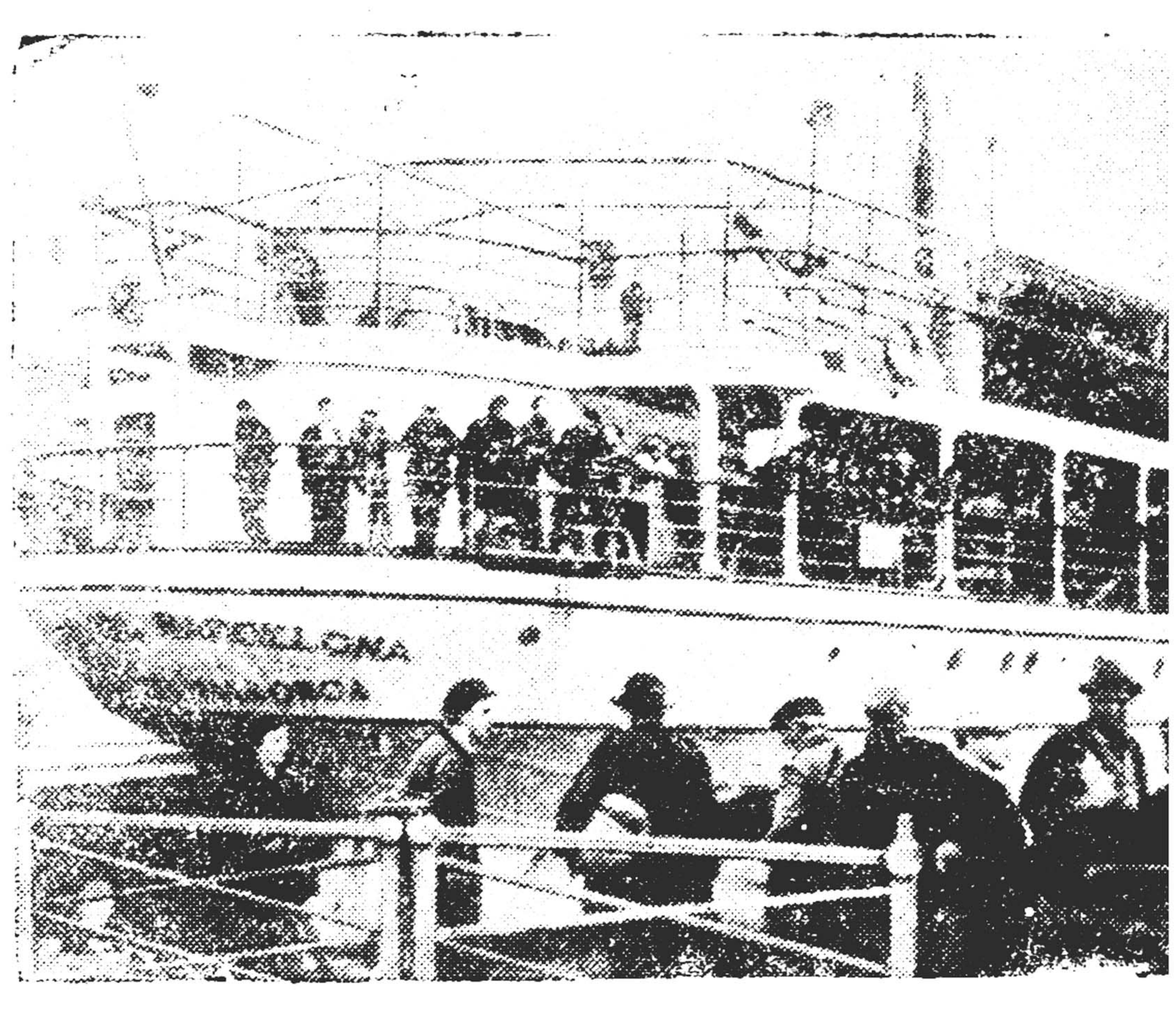

ZURAG DEERE: paroxood „Siydaad de Fars... (Marseeli poortodo jirexe yjedenь buulgahan zurag).

ISPAANIDAXI FROONTNUUD DEE...

TASS-ai telegraamuudhaa

Centraalin froont

Kaasa de Kaampodo respyyblikiin seregyyd artileer ba taankanuudai tuhalalgaar ataaka xeze Kaasa de Laboor, De Laboor, La Tozresiilьja ba Kaasa Deelь Gaarda symii ezelbe gehen medeesel ynen baiba.

Ijyyniin 13 da Madriidii boombodolgodo aradzonoi dundahaa 20 xyn aluulhan ba 60 xyn şarxatahan baina.

Biskaajiin froont

Bilьbaao goorodoi raadiostaanciin ijyyniin 14-de medeesehenei johoor, respyybl... froontiin byxii seektor... daisanuudaa xaşaza... han zandaa gene. Res... kiin yimyyleeşenei b... dolgo ba dogşon ataaka... şangaar zyrize baina. aviaaca Las Arenaasi... tygaleetii ba Bilьbaao... bişe pyynktnyydii da... abza boombodobo.

Astuuriin fro...

Ijyyniin 14-de Yees... torte respyyblikiin s... amzaltataigaar daildal... na. Faşiistnuudai 5 sa... buudaza unagaagdaba.

Tariaagaa ybehөөr daruulza b...

Selenge. Nojoxonoi somonoi „Bolьşeviig“ kolxoozoi 50-60 gektaar tariaaniinь bog burtag ybehende daruulaad baina Ene kolxoozoi pravleeni bolbol tariaalan deerexi bog burtag ybehe tyyxe zvinoo emxidxeegyi. Byxii xydelmerişedenь syleegyi, barandaa azaltai gy gee haa, tiime bişe. Kolxooz deerenь miin x... ulad jahala olon. Myn pravleeniiin t... şe Sanziin gegşe tariaa... he tyyxe zvinoo emı... baitagai, tariaanaigaa... ge urgaza baihan tuxai... lan deegyyr jabaza ne... deggyi baixanь gaixalt...

B.

Xariuusalgata redaaktor G. BELЬGAA...

Buriaad-Mongoloi „Burkniigiin“ gazeeta ba zurnaal zaxiulxa ta...

Byxexolboonoi Soveeduudai Onso VIII Xural deere xelehen

Nyxer STAALINAI elidxel ba nyx. MOOLOTOVOI yge

Gramofoonoi plastiinka deere bişegdehen alьb... zaxixa duratan baibal bişyylegtii!

Alьboom bolbol narin nigtaar xegdehen. My... boom byride nege kroovk... gramofoonoi tusxa xamzuulan ygtexe baina.

Alьboom byrinь 75 tyxerig sentei, tereen deere zyynei tyx. 40 mynge nemeglexe. Nyxer Staalinai elidxeltei alьboom 21 xeheg xojor taladaa bişegtei plastiinka baixa. Nyxer Moo... ygetei alьboom bolbol 19 xeheg xojor taladaa bişegtei pla... baixa.

Zaxiaaji abxa yjede 20 tyxerig zadaatka abxa ba myn şadai duraar—alьboomoi dyyren sengii abxa baina.

„Akadeemiin“ xeblelhee gargagdahan tooli Fraansiin dyyren sugluulmal zoxioolnu... 25 toomii zaxigşadai zaxiaaji abana.

Ene xeblel bolbol 2 seereer gargagdaxa. Negedexi see... A. Fraansiin uran zoxioolnuudtai 1—XV toomonuud garxa. X... xi seeredenь tereenei istoori-literatuuran ba kriitikiin zoxiooln... XV—XXV toomonuud gargagdana.

Negedexi seere ba myn bygede seerii zaxixa duratanai ... ji abxa baina. Toom byriinь sen 9 tyxerig

Ali negen seerii zaxigşad, zaxiaagaa xexe yjede 9 tyxe... daatka ygexe. Bygede seeriinь zaxigşad bolbol 15 tyxerig za... ygexe baina.

Tus zaxiaaji „Burkniigiin“ magaziin byxende abna. Zaxia... xe aadris: Leeninei 12, telifoon №2-12 Soveedai gudamzahaa yydetei.

„Burkniig...

Noomer gargagsa C. NIMIIN [illegible] D. PALDAANOV C. DAMBAAJEV Ypolglavlii